

LAKIALOITE 119/2009 vp

Laki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteen tarkoituksena on parantaa terveyden- ja sosiaalihuollon potilaiden ja asiakkaiden turvallisuutta. Lainmuutoksella velvoitetaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n 1 momentissa mainitut tahot, mm. huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa

harjoittavat yhteisöt tai laitokset, ilmoittamaan salassapitosäännösten estämättä asiakas- ja potilasturvallisuutta mahdollisesti vaarantavasta seikasta. Tietoja on annettava, vaikka valvontaa suorittava taho ei niitä pyydä.

PERUSTELUT

Sosiaali- ja terveydenhuollon yleiseen ohjaukseen ja laillisuusvalvontaan liittyviä asioita hoitavat ensisijaisesti lääninhallitus ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira. Valviran tehtävänä on muun muassa valvoa ja ohjata terveydenhuollon ammattihenkilöitä ja terveydenhuollon toimintayksiköitä. 1.1.2010 lähtien Valvira valvoo myös sosiaalihuollon toimintayksiköitä.

Terveyden- ja sosiaalihuollon valvonnan on tarkoitus seurata, ovatko asiakkaan ja potilaan perusoikeudet toteutuneet palveluja annettaessa. Hallituksen esityksessä laiksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 131/2008 vp) todetaan, että lupa- ja valvontaviraston toiminnan kannalta on olennaista, että se saa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedon sellaisesta sei-

kasta, joka voi vaarantaa asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Valviralla on sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) 6 §:n 1 momentin nojalla pyynnöstä oikeus tehtävien suorittamiseksi saada tarpeelliset tiedot sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään seuraavilta tahoilta: valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, potilasvahinkolautakunta, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittava yhteisö tai laitos sekä apteekki. Pykälän 2 momentin nojalla edellä mainituilla viranomaisilla, yhteisöillä ja laitoksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus ilman Valviran pyyntöäkin ilmoittaa seikasta, joka voi vaarantaa esimerkiksi asiakas- tai

potilasturvallisuutta. Velvollisuutta ilmoittaa tällaisista seikoista ei ole.

Esimerkiksi tilanteessa, jossa terveydenhuollon ammattihenkilö on vaarantanut toiminnallaan asiakkaan turvallisuuden tai syyllistynyt lääkevarkauteen työpaikallaan, työnantaja voi valintansa mukaan ilmoittaa tai olla ilmoittamatta Valviraan tapahtuneesta. Vaikka työntekijä irtisanottaisiin toimintansa johdosta, ilmoitusvelvollisuutta ei synny. Jos asiasta ilmoitetaan Valviraan, se hankkii asiassa tarpeellisen selvityksen ja harkitsee, onko aihetta esimerkiksi rajoittaa kyseisen henkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai kieltää häntä kokonaan harjoittamasta kyseistä ammattia.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden parantamiseksi sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon alalla on tarpeellista velvoittaa lainsäädännöllä viranomaiset ja huoltotoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavat yhteisöt ja laitokset oma-aloitteisesti ilmoittamaan Valviralle asiakas- ja potilasturvallisuutta mahdollisesti vaarantavasta seikasta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta 31 päivänä lokakuuta 2008 annetun lain (669/2008) 6 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §

Tietojen antaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla viranomaisella, yhteisöllä ja laitoksella sekä apteekilla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus ilman viraston pyyntöäkin ilmoittaa sille seikasta, joka voi vaarantaa asiakas- tai potilasturvalli-

suutta, elinympäristön tai väestön terveellisyyttä tai turvallisuutta taikka joka voi vaikuttaa valvottavan toiminnanharjoittajan luotettavuusarviointiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2009

Tarja Tallqvist /kd
Päivi Räsänen /kd
Bjarne Kallis /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Leena Rauhala /kd

Sari Palm /kd
Merja Kyllönen /vas
Matti Kauppila /vas
Lauri Oinonen /kesk
Susanna Huovinen /sd